

15 BANI NUMERUL

ABONAMENTELE

INCEP LA 1 SI 16 A FIE-CAREI LUNI SI SE PLATESC TOT-D'AUNA INAINTE

IN BUCUREȘTI: La casa Administrației în țară: Prin mandate postale. Pentru 1 an 40 lei, 6 luni 20 lei, 3 luni 10 lei.

IN STRĂINĂTATE: La toate oficiile postale din Uniune, prin mandate postale. Pentru 1 an 50 lei, 6 luni 25 lei.

LA PARIS: Se găsesc jurnalele cu 45 Cent. numărul, la Kioscul din rue Montmartre 113 Bulevardul St. Germain No. 84.

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZA

GRIGORE VENTURA

Prim-redactor responsabil

EPOCA

APARE IN TOATE ZILELE DE LUCRU

15 BANI NUMERUL

ANUNCIURILE

DIN ROMANIA SE PRIMESC DIRECT LA ADMINISTRATIA ZIARULUI

La Paris: la Agence Havas, place de la Bourse, 8.

Agence Libre, rue Notre Dame des Victoires 30, (Place de la Bourse) pentru Paris, Franța, Germania, Austro-Ungaria, Italia și Marea Britanie.

Anunțuri pe pag. IV, linia 30 bani, anunțuri și reclame pe pagina treia 2 lei linia

50 BANI UN NUMER VECHIU

REDACTIA SI ADMINISTRATIA

No. 3.—Piata Episcopiei.—No. 3.

MINISTRII NERESPONSABILI

INTERPELAREA ASUPRA CONVENTIEI CONSULARE

D-NU STATESCU SI POLITIA

CAZUL D-NULUI FEREKIDI

GENEROSITATE

Conferinta d-lui EM. MIH. PORUMBARU

FEMEIA MORTULUI

MINISTRII NERESPONSABILI

În ședința Camerei de la 13 Ianuarie, d. Chițu, fost ministru de culte și instrucțiune publică în cabinetul Brătianu, a declarat, că dacă s'a acordat, pe când era d-sa ministru, medalia *bene-merenti*, d-lui Orășanu, este pentru că Regele a voit-o; nu d-sa a cerut Regelui să decoreze pe d. Orășanu, ci Regele 'i-a cerut să 'i presinte un decret pentru aceasta.

Faptul unui fost ministru, care de la tribuna parlamentară, aruncă asupra Regelui răspunderea unui act al său, este ne mai pomenit.

Până acum, or de câte ori opinia publică învinuie pe Rege pentru actele guvernului său, pe care în virtutea drepturilor ce 'i dă Constituția, ar fi putut să le împedice, colectivității răspundeau că pe nedrept se acuză Regele, căci el nu e responsabil.

În urma declarației d-lui Chițu însă, lucrurile se schimbă.

Vedem, pe de o parte, că Regele a făcut un act din propria lui inițiativă; iar pe d'altă parte că ministrul care a contrasemnat acel act, se leapădă de răspundere.

Până acum, dupe Constituție, Regele era neresponsabil, iar miniștrii responsabili de toate actele contrasemnate de ei.

De aci înainte, vom avea un Rege responsabil și miniștrii neresponsabili.

De aci înainte, membrii parlamentului nu vor mai putea critica și blama în toată libertatea actele unui ministru, de teamă că acel ministru se nu vie să le spuie, că rău fac de 'l critică și 'l blamează, căci acele acte nu le-a făcut el, ci Regele.

Totuși nu trebuie să ne plângem de declarația d-lui Chițu.

Ea a făcut lumină asupra circumstanțelor în care a fost decorat d. Orășanu. S'a reproșat mult timp Regelui d'a fi îngăduit acest act. Azi e probat că chiar Regele 'a făcut.

Nol suntem siguri că asemenea declarații nu vor rămânea izolate, ci că vor servi de precedent și la alte declarații și mai interesante de cât aceasta.

Miniștrii colectivisti, căutând fiecare a se lepăda de răspunderea actelor lor, vor arăta, că lumea nu era cu totul nedreaptă când acuza adese-ori pe Rege, de cele ce se petrec.

Deja d. Brătianu, n'a spus, cui a vrut să 'l auză, că dacă a pus de s'a votat apanagiile, era pentru că le ceruse Regele?

Tot d. Brătianu, n'a spus vara trecută unei persoane, că Regele 'i-a cerut să încheie convențiunea consulară, pentru ca să 'și pue averea sa personală la adăpostul tuturor eventualităților?

Și care nu ne ar fi mirarea, când am vedea într'o zi, pe d. Radu Mihailescu, venind să declare, că d-sa nu e de vină dacă Ulmeanu și Toboc au fost decorați cu serviciul credincios, căci Regele 'i-a cerut aceasta, voind să recompenseze ast-fel virtuțile cetățenești!

Z.

TELEGRAME

AGENCIA HAVAS

Viena, 28 Ianuarie.

S'e zice că prințul Alexandru de Battenberg a recomandat Bulgarilor să aleagă pe prințul de Leuchtenberg. Acest s'gmot tinde a lua consistență.

St. Petersburg, 28 Ianuarie.

Ziarele rusești publică atacuri violente contra Germaniei, declarând că știrile răsboinice răspândite dinadins de presa germană sunt o manoperă electorală de cea mai rea speță.

Berlin, 28 Ianuarie.

În cercurile noastre bine informate se admite că un rebel este inevitabil între Franța și Germania. Dar se speră că egalitatea forțelor, fiind restabilită după adoptarea proiectului de lege militară, va face să întârzieze izbucnirea ideilor de revanșă la Francezi.

Paris, 28 Ianuarie.

Cerculă știrea că Italienii au îndemnat pe regele Menelik să ocupe orașul Harrar, spre a răbuna pe naționali lor.

AGENCIA LIBERA

Paris, 28 Ianuarie.

Senatul a adoptat astăzi proiectul de lege care aprobă convențiunea de la Berna relativă la unirea internațională pentru protejarea lucrărilor literare și artistice.

Paris, 28 Ianuarie.

Le Temps zice că din discursul Reginei Victoria în parlament, reiese că misiunea Angliei în Egipt nu e sfârșită.

Paris, 28 Ianuarie.

Se anunță de la Metz că autoritățile pregătesc bilete de identitate spre a autoriza pe soțiile ofițerilor și funcționarilor germani să reintre în patria lor la cas de reșol.

Berlin, 28 Ianuarie.

Prințul de Bismarck a avut numeroase întrevederi cu împăratul Wilhelm. Aceste întrevederi sunt foarte mult comentate în cercurile politice.

Londra, 28 Ianuarie.

Camera Lorzilor a votat proiectul de adresă ca răspuns la discursul Teonului. În Camera Comunelor, d. Gladstone a pronunțat un discurs în care de și aprobă în puncturile generale politica externă a cabinetului, blamează energic măsurile luate în Irlanda.

Scrisoarea lordului Randolph Churchill către lordul Salisbury, prin care fostul cancelar critică politica primului ministru calificând-o de îndrăzneală, e supusă la multe comentarii. Lordul Churchill se declară partisan al abținerii în cestiunile care nu interesează de cât puterile continentale.

Paris, 28 Ianuarie.

Partidul militar german împinge din toate puterile spre rășol.

Ziarul *Strassburger Post* zice că Germania este direct amenințată prin mobilisările ce voeste să facă generalul Boulanger cu două corpuri de armată la granița de la West.

Roma, 28 Ianuarie.

Comitele de Mouy, ambasadorul Franciei la Roma și familia sa sunt foarte bine priimiți de regele Humbert și de întreaga Curte.

Aceste dovezi de simpatie în aceste momente, au o mare însemnătate.

Viena, 28 Ianuarie.

Ziarele anunță că Engliera nu va lua parte la conferințele ambasadorilor la Constantinopol, unde se va căuta o soluțiune a cestiunii bulgare.

Această știre nu cauzează aici nici o mirare.

Roma, 28 Ianuarie.

Trupele de ajutor care trebuie să plece Duminică în Africa se compun din patru companii de infanterie, o companie de geniu și două piese de munte.

T. Iest, 28 Ianuarie.

Eri au fost făcute experiențele noilor torpilor construiți în atelierile speciale ale marinei la Triest.

Aceste experiențe au reușit pe deplin. Torpilorii au arătat calitățile rare. Plu-

tesc bine și iuteala lor ajunge până la 23 mile pe oră. Această iuteală nu fusese obținută până acum de cât de torpilorii englezi.

Roma, 28 Ianuarie.

Se zisese că principele Toma, duce de Genova și unchiu al regelui Umberto, trebuia să plece în Abisisia pe *Dulio*.

Această știre este inexactă. *Dulio* nu poate merge pe margiunile mării Roșii, plutirea lui fiind prea mare pentru ca să poată trece prin canalul de Suez.

Viena, 28 Ianuarie.

În sferele politice se consideră politica Englierei ca lipsită absolut de or-ce bază și de or-ce vederi generale.

Discursul lordului Salisbury, pronunțat la Camera Lorzilor, a dat o nouă probă de lipsa de unitate care domnește în cabinetul englez cu privire la afacerile continentale.

Scrisoarea lordului Churchill a încredințat lumea întreagă că Engliera n'are nici un plan stabilit și că prin urmare, politica ei nu poate prezenta destule garanții pentru a fi urma de alte puteri.

Belgrad, 28 Ianuarie.

În cele din urmă reuniuni militare care au avut loc la Belgrad sub președenția generalului Horvotovic, ministrul de reșol, a fost constatată că armata sârbească este înzestrată cu noua pușcă adoptată de curând.

Se lucrează într'un mod activ la terminarea noilor fortificații din Kladova.

Aceste lucrări sunt făcute în vederea unui rebel posibil în care Rusia ar fi angajată și pentru a împiedica pe România de a ocupa această pozițiune.

CESTIUNEA ZILEI

Interpelarea asupra conventiei consulare

D. Al. Djuvara adresase mai deunazi o interpelare d-lui ministru al afacerilor străine, privitor la convențiunea consulară cu Germania.

Această interpelare n'a fost dezvoltată. Dar nu faptul că o interpelare a putut fi oprită de guvernul actual ne ar putea mira; ce este interesant sunt condițiunile în care interpelarea deputatului Brăilei a fost împiedicată.

Dacă cel puțin guvernul ar fi adoptat un motiv *unic* pentru a se opune la dezvoltarea interpelării în cestiune, ne-am fi putut aștepta ca el să caute să dovedească că de și dezvoltarea interpelării a fost împiedicată, totuși dreptul de interpelare a rămas neatins și am fi văzut ziarele guvernului căutând să concilieze libertatea cuvântului în Camera și sfânta observare a regulamentului, cu faptul că s'a închis gura interpellatorului și ca interpelarea a fost împiedicată.

Grație însă zăpăcelei ce domnește în rândurile majorității de teama momentului caderii ce se apropie, iată motivele ce s'au dat pentru amânarea interpelării.

Mai întâiu d. Brătianu a susținut, că interpelarea trebuie amănată, fiindcă atinge cestiunea exterioră, de și regulamentu nu face nici o deosebire între interpelările privitoare la cestiunile externe și cele privitoare la cestiunile interne, dupe cum foarte bine a spus d. Paladi.

D. Gen. Leca, ca președinte al Camerei, a zis d-lui Djuvara: «Da, aveți dreptul d'a vă dezvolta interpelarea, dar atârână de patriotismul interpellatorului ca să menție or se renunțe la interpelarea sa.

Apoi d. Sturdza a cerut să se amâne interpelarea peste o lună, stabilind ast-fel pur și simplu că guvernul nu poate se răspunză în termenul de trei zile.

D. Brătianu a recunoscut pe urmă interpellatorului dreptul d'ași dezvolta interpelarea, rezervând guvernului dreptul d'a nu răspunde, dacă crede că răspunsul său poate fi jignitor pentru interesele statului.

În fine d. Dim. Sturdza, sub cuvânt că d. Brătianu, în discuțiunea cestiunii de regulament zisese și câte-va vorbe despre convențiune, a spus că guvernul a răspuns, și că tocmai ce vroia să evite era nu răspunsul guvernului, ci cuvintele interpellatorului (cuvinte care nu puteau întru nimic angaja pe guvern).

Și se ne dăm bine seamă de împrejurările în care venise în Cameră interpelarea în cestiune.

Aceasta nu era prima interpelare privitoare la Convențiunea consulară. O aseme-

nea interpelare mai fusese adresată guvernului de către d. Kogălniceanu, în ziua de 13 Iunie.

Atunci d. Brătianu a răspuns categoric d-lui Kogălniceanu: «Voi răspunde peste trei zile.»

Și acest răspuns 'a dat fiind că știa că până peste trei zile sesiunea camerilor va fi sfârșită. Și așa a și fost.

Prin urmare pentru a doua oară guvernul s'a sustras de la obligațiunea d'a răspunde aceleiași interpelări.

Și apoi vedeți despre ce era vorba: despre o convențiune deja încheiată și subscrisă de reprezentanții ambelor puteri contractante, a carei discuțiune a fost amănată «numai pentru câte-va zile, pînă vor sosi unele explicațiuni de la Berlin.»

De atunci au trecut 7 luni; convențiunea nu e retrasă; din contra, d. Brătianu a declarat că va veni iarăși cu convențiunea consulară, și guvernul are cutezanța d'a nu admite ca un membru din parlament, cu drept cuvânt emoționat de această stare de lucruri, să vie să ceară ministerului explicațiunile cuvenite și așteptate de țară, de 7 luni de zile.

Declarațiunea d-lui Brătianu și tactica guvernului în această cestiune, are pentru noi următorul înțeles:

- 1) Guvernul va readuce convențiunea consulară.
- 2) Guvernul o va readuce prin surprindere.

Simulescu nu se amesteca în justitie si Crasnaru nu asculta de porunca

Vorbind de falsul de la Vâlcea pe care l'am dovedit cu probe nediscutabile, ziceam că hotărârile, chiar și civile, se dau de Crasnaru dupe porunca prefectului.

Iacă o mică probă și despre aceasta:

Întempleră a făcut să ne cază în mână o scrisoare de la Drăgășani adresată lui Simulescu de un *nepot și asociat al său în afaceri*. Din scrisoare se va vedea cum îi place cărcimaruului murdar și ignorant de la Vâlcea să fie tratat, chiar de nepoții săi, și aceasta va explica de ce toată lumea cu demnitate din județ luptă cu hotărâre contra acestui om înalificabil.

Se va mai vedea cum el promite, fără rușine, că va interveni în merul justiției civile în favoarea unuia sau altuia dintre slugile sale. De prisos să adăogăm că președintele ascultă fără esitare de ordinele ce primește.

Iacă scrisoarea, al cărei original se află în păstrarea redacțiunii noastre.

Domniel Sale

Domnului Dimitrie Simulescu
prefectul distr. Vâlcea

La R.-Vâlcea.

Sărut mâna Boerule!

Bazal fiind pe promisiunea d.-v. și aflând că avocatul meu lipsește din Râmnic și n'are cine să vă aducă aminte, ca să faceți d.-v. ca să primimească la Trib. hotărârea drept depunerea banilor pentru via rămasă asupra mea, vii a vă ruga ca să faceți a se primi hotărârea fiindcă numai până la 22 ale curente este termenul și dacă până atuncea nu depui bani pierd tot, mai vii a vă ruga care sunteți a-tot putinte și puteți face totul.

Priimiți vă rog Boerule etc.

al d.-v. devotat

T. T. Mariacescu

Drăgășani, Noembrie 18.

D. STATESCU SI POLITIA

În ședința Camerei de la 13 Ianuarie, d. Stătescu răspunzând d-lui Maioreșcu în privința exceselor comise la 5 Septembrie de bandele de batăuși pe la redacțiunile ziarelor independente, zicea «că dacă ar putea crede un singur moment, că agenții poliției să fi fost amestecați în acele demonstrații, el n'ar mai sta un minut pe banca ministerială.»

Printr'o scrisoare adresată *Romdu-lui*, d. N. Fleva confirmă cele spuse de noi, și negă de „*Vointa Natională*“ cum că un complot fiind organizat de poliție spre a implica într'nsul pe dd. N. Fleva, Al. Catargiu, Al. Balș și N. Filipescu, un proces-verbal s'a încheiat la 22 Iunie, că el a fost redactat de primul procuror Manolescu, că el exista încă dupe atentatul pe la 4 Septembrie, și că aceasta a constat-o prin d. ministru al justiției.

Amestecul poliției și al parchetului în cazul de față este, pareni-se, cel puțin tot atât de grav ca și în excesele de la 5 Septembrie.

Ne așteptăm dar, ca d. Stătescu să declare de astă dată «că un minut măcar nu va mai sta pe banca ministerială.»

CAZUL D-LUI FEREKIDI

Comentariile continuă asupra duelului Fleva-Ferekidi.

Discuția se întinde asupra mai multor cestiuni, și părerile sunt diferite. Mai întâiu fost-a sau nu cauză de duel?

Personal între d. Ferekidi și d. Fleva, nu. Între d. Fleva și întregul cabinet poate; lucru e discutabil; cred însă că nu. Și iacă pentru ce: Limbagiul parlamentar, pe cât ar fi de dorit să rămâie marginit în ceroul celei mai perfecte bune cuviințe, p'atâta în realitate este adese ori presărat de termeni inadmisibili între oameni care se respectă. D'aci decurge un us de toleranță specială care face că expresiuni, care n'ar trece într'o conversațiune privată, pronunțate în sacro-sancta incintă, se topesc în atmosfera aprinsă a locului, și ast-fel dispar fără alte urme de cât acelea ce lasă în *Monitor*; adesea chiar nici în *Monitor* ne trecându-se, ele nu lasă absolut nici o urmă.

Ori cine este în curent cu debaterile noastre parlamentare poate recunoaște exactitatea acestei afirmări, și la nevoie invocăm dovada *Monitorului Oficial*.

Ast-fel fiind, cuvintele d-lui Fleva la adresa băncei ministeriale ar fi putut trece, cum au trecut atâtea altele preschimbate în parlament, adresate tot acelei băncei ministeriale sau aruncate după acea banca, poate mai violente și mai insultătoare.

Dar pe lângă aceasta mai e și alta consideratiune.

D. Fleva, asupra protestării ce s'a ridicat în urma cuvintelor sale, le-a explicat sensul, și explicarea sa a fost destul de satisfăcătoare, după cum se poate vedea și în *Monitor*.

Chiar protestările băncei ministeriale erau departe de a avea acea formă demnă, corectă și cuviincioasă ce se cere limbajului parlamentar.

E destul să reamintim cuvintele d-lui Radu Mihailescu: «Nu putem suferi asemenea obșnăncii!»

O largă și reciprocă toleranță se impune așa dar de drept.

Prin urmare existența unei cauze de duel este foarte contestabilă.

Dar adoptând pentru un moment părerea contrarie, care este situațiunea? O ofensă s'a aruncat de un deputat asupra băncei ministeriale. Ce e de făcut?

Guvernul are înaintea sa două căi deschise: calea legală, adică dreptul d'a cere contra aceluia deputat aplicarea măsurilor disciplinare prevăzute în regulamentul Camerei, sau calea extra-legală, chemarea la răspundere personală pe tremul de onoare, duelul,

